

Ramzan
Mubarak
2013

یوپی اے حکومت کے لئے ۲۰ نکاتی لائحہ عمل

यूपीए सरकार के लिए 20 सूत्रीय कार्ययोजना

20-POINT ACTION PLAN FOR UPA GOVERNMENT

Prepared by

زکوٰۃ فاؤنڈیشن آف انڈیا

Zakat Foundation of India

CISRS House, 14 Jangpura B, Mathura Road, New Delhi 110014

www.zakatindia.org   info@zakatindia.org

Ph\Fx: +91-11-24375195-6

www.zakatindia.org

(مهلت عمل جولائی سے دسمبر ۲۰۱۳ء تک)

**Timeframe for implementation:
July-Dec 2013**

अवधि: जुलाई से दिसम्बर 2013

www.zakatindia.org

ان میں سے ہر ایک کام کم از کم پچھلے 5-7 سال سے ٹلتا جا رہا ہے

Each work has been pending for
the last for 5-7 years or more

इन में से हर एक काम 5-7 साल से लम्बित है

This presentation can also be seen at

www.zakatindia.org

www.icpindia.org

and

www.syedzafarmahmood.in

Vote is a factor of

**PUBLIC
PERCEPTIONS**

Muslims are Dominant Minority

(18 crore, as per Census 2011)

**13.4% of
national
population
&
73% of all
minorities**

Constitutional Mandate

Article 46:

**The State shall promote with special care
the educational and economic interests
of
the weaker sections of the people**

Read with
Sachar Committee & Mishra Commission Reports

www.zakatindia.org

**Muslims wish
to have
in their hands
copies of orders
issued by
competent authority**

**Mere “promise-statements”
issued to media do not suffice**

مسلمان اپنے ہاتھ میں آرڈروں کی نقلوں سے ہی مطمئن ہوں گے

صرف میڈیا میں سرکاری بیان اب کافی نہیں ہے

मुसलमान

किसी सक्षम पदाधिकारी द्वारा जारी आदेशों की
प्रतियां लेकर देखना चाहते हैं,
केवल मीडिया को दिए जाने वाले
मौखिक आश्वासनों से काम नहीं चलेगा

**MUSLIMS
WILL TAKE THIS
INTO ACCOUNT
WHILE VOTING IN THE
UPCOMING ELECTIONS**

**आने वाले चुनाव मे
मुसलमान इन मुद्दों को अपने सामने रखेंगे**

آنے والے انتخابات میں مسلمان ان ایشوز کو پیش نظر رکھیں گے

www.zakatindia.org

1

Create time-bound fast track courts to try terror allegations

Action: Ministry of Law

आतंकवाद के आरोप में पकड़े गए मुसलमानों के मुकदमों की सुनवाई के लिए निश्चित समय सीमा के साथ फ़ास्ट ट्रेक कोर्ट गठित की जाए
(क़ानून मंत्रालय के लिए काम)

۱۔ دہشت گردی کے الزامات میں ماخوذ مسلمانوں کے مقدموں کا تصفیہ کرنے کے لئے میعاد بند فاسٹ ٹریک کورٹ تشکیل دی جائے۔ (وزارت قانون کی ذمہ داری)

www.zakatindia.org

Provide compensation of
Rs 50 lakh to each person who is
judicially acquitted of terror allegations.

Action: Home Ministry

आतंकवाद के आरोप से अदालतों द्वारा बरी किए जाने वाले हर व्यक्ति को
50 लाख रुपये का मुआवज़ा भारपाई के लिए दिया जाए
(गृह मंत्रालय का काम)

۲۔ دہشت گردی کے الزامات سے عدالتوں کے ذریعہ بری کر دئے جانے والے
ہر ایک شخص کو ۵۰ لاکھ روپے معاوضہ بطور ہرجانہ ادا کیا جائے۔ (وزارت داخلہ کی ذمہ داری)

3

Make 'Scheduled Caste' definition religion-neutral.

Amend 1950 Order through a simple parliamentary resolution

(Sachar Committee Report)

Action by Ministry of Law

अनुसूचित जाति की परिभाषा को धर्ममुक्त किया जाए।

संसद में एक सरल प्रस्ताव पारित करके 1950 के अध्यादेश में संशोधन किया जाए

(सचर समिति के सुझाव अनुसार)

(गृह मंत्रालय का काम)

३- शिड्डोल्डकासठ (दरज फहरस्त डत) की तरिफ को लानडहेयी बनाया जायै-
(सुकर कमीठी की सुफारश)

अक साने सी तरार दा पास कर के १९५० के सदरती फरान में तरमिम की जायै-
(डरत कानून की डडे डरती)

(डरत कानून की डडे डरती)

www.zakatindia.org

Definition of Scheduled Caste

Through the 1950 Presidential Order
Muslims & Christians were excluded

Para 3
is
An anathema
which

DISFIGURED THE BEAUTY
of the written Constitution

Supreme Court

Maharaja Dhi Raja Jiwaji Raja Sindhia Bahadur Madhav Rao

Vs

Union of India

1971 SC 530.

*Concept of the Caste
is not confined to
Hindu Religion only*

It extends
Irrespective of the
Religious Sanction

Supreme Court: Indra Sawhney Case

De-reserve constituencies with substantial Muslim influence

Immediately appoint the next Delimitation Commission
with clear time-bound mandate to remove these anomalies.

(Sachar Committee Report page)

Ministry of Law

۴۔ مسلمانوں کے غلبہ والے ان انتخابی حلقوں کو جنہیں شیڈولڈ کاسٹ کے لئے ریزرو کر دیا گیا ہے،
انہیں ریزرویشن سے آزاد کیا جائے۔ ان گڑبڑیوں کو درست کرنے کے لئے فوری طور سے

اگلا حد بندی کمیشن تشکیل دیا جائے

(وزارت قانون کی ذمہ داری)

جسے واضح ہدایات کے ساتھ مقررہ میعاد میں کام مکمل کرنے کا ذمہ سونپا جائے۔

Seats in Lok Sabha:

542

National Muslim Population
(as per Census)

13.4%

Hence there should be
Muslims in the Lok Sabha

73

Average no. of Muslims in LS

27

Sachar Committee strongly recommended that the Delimitation Commission should be asked to remove the anomaly

But, no action taken so far, nor is there any talk about it.

मुसलमानों की अधिसंख्या वाले उन चुनाव क्षेत्रों को जिन्हें अनुसूचित जाति के लिए आरक्षित कर दिया गया है, आरक्षण से मुक्त किया जाए

इन अनियमितताओं को दूर करने के लिए तुरन्त नया पिरसीमन आयोग गठित किया जाए जिसे स्पष्ट निर्देशों के साथ तय समय सीमा में काम पूरा करने का दायित्व सौंपा जाए

(सच्चर समिति के सुझाव के अनुसार)
(क़ानून मंत्रालय के लिए काम)

(Post Sachar -
Muslim rep in Govt
came further down)

5

Evolve procedure to **Nominate Muslims in Public positions of authority**

(Sachar Committee)

Action: PMO & Ministry of Minority Affairs

अधिकारिक पदों पर मुसलमानों को नामांकित करने के लिए
कार्यविधि बनाई जाए।

(सच्चर समिति, मिश्रा आयोग)

(कैबिनेट सचिवालय तथा अल्पसंख्यक मंत्रालय का दायित्व)

(सर्चमिष्ठी और मशरूमिशन की سفارش)

۵۔ اختیارات والے عوامی عہدوں پر مسلمانوں کو نامزد کرنے کے لئے طریقہ کار وضع کیا جائے

(کیبنٹ سکریٹریٹ اور وزارت برائے اقلیتی امور سے متعلق)

**Earmark 67% for Muslims
out of the Reservation to be made for all minorities
(as Muslims constitute 73% of all minorities)**

(Mishra Commission Report)

ACTION: Ministry of Law

(مشرا کمیشن رپورٹ)

۶۔ اقلیتوں کے لئے کئے جانے والے ریزرویشن بندوبست میں

مسلمانوں کا ۶۷ فی صد حصہ مختص کیا جائے کیوں کہ مسلمان کل اقلیتوں کا ۷۳ فی صد ہیں۔

(وزارت قانون کی ذمہ داری)

6.

**अल्पसंख्यकों के लिए आरक्षण में
मुसलमानों का 67 प्रतिशत भाग निर्धारित किया जाए,
क्योंकि मुसलमान कुल अल्पसंख्यकों का 73 प्रतिशत हैं।**

(मिश्रा आयोग रिपोर्ट)

(क़ानून मंत्रालय)

7

Create in the Budget
Special Component Plan for Muslims
for skill development programs
and other economic opportunities.

(Promises to Keep : by Harsh Mandar & others)

ACTION: Planning Commission & Ministry of Finance

۷۔ صلاحیتوں کو فروغ دینے کے پروگرام اور دیگر اقتصادی مواقع سے متعلق
قومی بجٹ میں مسلمانوں کے لئے حصہ مختص کیا جائے۔

(ہرش مندر اور دیگر ماہرین کے ذریعہ تیار کی گئی رپورٹ 'وعدے جو پورے نہیں ہوئے' کی روشنی میں)

(منصوبہ بندی کمیشن اور وزارت خزانہ)

7.

प्रतिभाओं के विकास के कार्यक्रम

(Skill Development Program)

तथा अन्य आर्थिक अवसरों के लिए

**मुसलमानों के लिए बजट में
विशेष घटक निर्धारित किया जाए**

(हर्ष मंदर तथा अन्य विशेषज्ञों की रिपोर्ट Promises to Keep के अनुसार)

(योजना आयोग, वित्त मंत्रालय)

For Prime Minister's 15 Point Program for Minorities Enhance the Outlay to 19% of total Plan Allocation

(Promises to Keep : by Harsh Mandar & others)

Action: Ministry of Minority Affairs,
Planning Commission & Ministry of Finance

(ہرش مندو دیگر ماہرین کی تجویز کے مطابق)

۸۔ اقلیتوں کے لئے پندرہ نکاتی پروگرام کا بجٹ بڑھا کر

کل منصوبہ بندی بجٹ کے ۱۹ فیصد حصہ تک کیا جائے۔

(وزارت برائے اقلیتی امور، منصوبہ بندی کمیشن اور وزارت خزانہ)

8.

**अल्पसंख्यकों के लिए 15 सूत्रीय कार्यक्रम का
बजट बढ़ा कर कुल योजना बजट के
19 प्रतिशत तक किया जाए**

(हर्ष मन्दर व अन्य विशेषज्ञों का सुझाव)

(योजना आयोग, वित्त मंत्रालय, अल्पसंख्यक मंत्रालय)

**Make the VILLAGE (in rural area) &
WARD (in urban area)**
[and not the 'district' or 'block'] as
**UNIT OF PLANNING &
IMPLEMENTATION**
for infrastructure schemes
(including MSDP)

(Promises to Keep : by Harsh Mandar & others)

Action: Planning Commission

(ہرش مندر و دیگر ماہرین کی تجویز کے مطابق)

۹۔ مسلمانوں کی ترقی کے نظریے سے بنائی جانے والی انفراسٹرکچر اسکیموں اور ان کے نفاذ کے لئے

دیہی علاقوں میں گاؤں کو اور شہری علاقوں میں وارڈ کو کائی بنایا جائے۔ (پلاننگ کمیشن)

9.

मुसलमानों के विकास के लिए बनाई जाने वाली
ढांचागत योजनाओं तथा उनके क्रियान्वन के लिए
(ज़िला अथवा ब्लॉक के बजाए)

नगरों में वार्ड को तथा ग्रामीण क्षेत्रों में गांव को

इकाई बनाया जाए

(हर्षमन्दर व अन्यो का सुझाव)

(योजना आयोग)

For special recruitment of
 1400 additional IPS officers
**Scrap the 2011 Scheme of
 Limited Competitive Examination (LCE)**
 as it preempts Muslim intake
 because there are
Less than 1% Muslims in the Eligibility Pool

Action: Ministries of Personnel & Home

۱۰۔ ۱۴۰۰ اضافی آئی پی ایس افسروں کی خصوصی تقرری کے لئے
 محدود مسابقتی امتحان (LCE) کی پالیسی کو ختم کیا جائے،
 کیوں کہ اس طریقہ سے مسلمانوں کی راہ مسدود ہوتی ہے۔

(منسٹری آف پرسونیل، وزارت داخلہ)

10.

1400 अतिरिक्त आई.पी.एस अधिकारियों
की विशेष भर्ती के लिए
सीमित प्रतियोगिता परीक्षा (एल.सी.ई) की
नीति को समाप्त किया जाए,
क्योंकि इस विधि से
मुसलमानों के लिए अवसर बन्द हो जाते हैं
(मिनिस्ट्री ऑफ़ पर्सोनेल & गृह मंत्रालय)

Establish Indian Waqf Service

on the pattern of several states where senior officers are directly recruited, by state law, to manage Hindu temples & endowments.

(Sachar Committee Report page)

Ministries of Personnel & Minority Affairs

۱۱۔ انڈین وقف سروس قائم کی جائے (سچر کمیٹی رپورٹ)

ٹھیک اسی طرح جس طرح متعدد ریاستوں میں ہندو مندروں وغیرہ کے انتظام و انصرام کے لئے

ریاست کے قانون کی رو سے سینئر عہدیداران کو حکومت بھرتی کرتی ہے۔

(منسٹری آف پرسونیل، وزارت برائے اقلیتی امور)

In states of Tamilnadu, Kerala, Karnataka, A.P., U. P., Orissa

Hindu ^{*} Religious Endowments

are managed by

Hindu

**Additional Commissioners,
Joint Commissioners,
Deputy Commissioners and
Assistant Commissioners**

especially recruited for this work by

Specially recruited by State Public Service Commission

On top of all of them, sits a

Hindu ^{*} **IAS Secretary-cum-Commissioner**

armed with highest rank in the state bureaucracy

www.zakatindia.org

Sachar sought a dedicated wakf cadre, govt said no

SABA RAHMAN

NEW DELHI, MARCH 2

NATIONWIDE, wakf properties constitute a land bank worth Rs 1.2 lakh crore and could have generated annual returns of Rs 12,000 crore but yield only Rs 163 crore, the Sachar Committee had observed. To correct this, the committee had recommended a new cadre of officers, on the lines of the civil services, so that the state wakf boards and Central Wakf Council would be managed better.

The Ministry of Minority Affairs turned down the recommendation, saying a new cadre is neither practicable nor legally feasible.

HOW IT WORKS

WAKF: Permanent dedication of a property for any purpose recognised by Muslim law as religious or charitable; these fall under entry no. 28 in the Concurrent List of the Constitution

6 LAKH ACRES

Total area of 4.9 lakh registered wakf properties across India

₹ 1.2 LAKH CRORE

Current market value

₹ 163 CRORE

Current annual income

₹ 12,000 CRORE

Potential annual income

(As per Sachar Committee Report)

Constitution of India

Schedule VII

Concurrent List

28. Charities and charitable institutions, charitable and religious endowments and religious institutions.

(includes Waqfs)

All-India Services

312. If the Council of States (Rajya Sabha) has declared by resolution supported by not less than two-thirds of the members present and voting that it is necessary or expedient in the national interest so to do,

Parliament may by law provide for the creation of one or more all India services common to the Union and the States, and regulate the recruitment, and the conditions of service of persons appointed, to any such service.

11.

इण्डियन वक्रफ़ सर्विस

गठित की जाए

ठीक उसी तरह जिस तरह कई राज्यों में
हिन्दू मन्दिरों तथा न्यासों के प्रबंधन के लिए,
राज्यों के क़ानून के अन्तर्गत,
सरकार वरिष्ठ अधिकारियों की भर्ती करती है।

(सच्यर समिति)

(मिनिस्ट्री ऑफ़ पर्सोनेल & अल्पसंख्यक मंत्रालय)

www.zakatindia.org

12(a).

Include

**All Sachar + JPC recommendations
in Waqf Bill, 2013**

(Sachar Committee Report & JPC on Waqfs)

Action: Ministry of Minority Affairs

۱۲۔ (الف) وقف بل میں سچر کمیٹی اور مشترکہ پارلیمانی کمیٹی (جے پی سی)

کی تمام سفارشوں کو شامل کیا جائے۔ (سچر کمیٹی اور جے پی سی وقف)

(وزارت برائے اقلیتی امور)

12(क)

वक्रफ़ विधियक, 2013 में
सच्चर समिति तथा
संयुक्त संसदीय समिति (जे.पी.सी.) के
सभी सुझावों को सम्मिलित किया जाए

(सच्चर समिति तथा जे.पी.सी.वक्रफ़)

(अल्पसंख्यक मंत्रालय)

12(b)

12

Act on PM Indira Gandhi's letter
no. 71-PMO/76 dated March 26, 1976
addressed to the chief ministers

(reproduced in Sachar Committee Report on page 223)

Vacate Waqf properties
occupied by UPA/Congress Governments
in the centre and states
and restore these to the state waqf boards

Action by:
UPA President, Presidents of other UPA Parties,
UPA Chief Ministers
PMO & Ministry of Minority Affairs,

۱۲ (ب)

سابق وزیر اعظم اندرا گاندھی کے ذریعہ وزرائے اعلیٰ کو بھیجے گئے
۲۶ مارچ ۱۹۷۶ کے مکتوب کے مطابق کارروائی کی جائے:

مرکز میں یوپی اے حکومت

اور ریاستوں میں کانگریس (یوپی اے کی دیگر پارٹیوں)

کی حکومتوں کے زیر قبضہ وقف جائدادوں کو قبضوں سے آزاد کیا جائے

اور ان کا اختیار متعلقہ وقف بورڈوں کو دیا جائے۔

یوپی اے صدر، دیگر پارٹیوں کے صدر، وزیر اعظم کا دفتر،
وزارت اقلیتی امور، یوپی اے کے ریاستی وزرائے اعلیٰ

کارروائی کی ذمہ داری:

12(ख)

प्रधानमंत्री इन्दिरा गांधी द्वारा
मुख्यमंत्रियों को भेजे गए पत्र पर कार्रवाई की जाए

(पत्र स. 71-PMO/76, March 26, 1976)

इस की प्रति सच्यर समिति की रिपोर्ट में पेज **223** पर दी गयी है

इसके अनुसार

केन्द्र में यूपीए सरकार तथा राज्यों में कांग्रेस सरकारों द्वारा
अनिधिकृत प्रयोग में लाई जा रही वक्फ़ सम्पत्तियों को
मुक्त किया जाए

तथा उन्हें राज्य वक्फ़ बोर्डों के नियंत्रण में दिया जाए

(सच्यर समिति रिपोर्ट & जे.पी.सी. वक्फ़)

(प्रधानमंत्री कार्यालय, अल्पसंख्यक मंत्रालय)

Publicize Madarsa Scheme (SPQEM) in Urdu & other languages

Rs 50 lakh granted every year
for publicity, not utilized

Action: Ministry of HRD

۱۳۔ مدارس کے لئے بنائی گئی اسکیم (ایس پی کیو ای ایم) کی تشہیر
اردو اور دیگر زبانوں میں کی جائے۔

اس کام کے لئے ہر سال جاری کی جانے والی ۵۰ لاکھ روپے کی گرانٹ استعمال میں نہیں لائی گئی ہے۔

(وزارت برائے فروغ انسانی وسائل)

13.

**मदरसों के लिए बनाई गयी योजना
(एस.पी.क्यू.ई.एम)
का प्रचार उर्दू तथा अन्य भाषाओं में किया जाए**

इस प्रचार के लिए हर साल जारी की जाने वाली
50 लाख रुपये की ग्राण्ट इस काम में उपयोग में नहीं लाई जाती है

(मानव संसाधन विकास मंत्रालय)

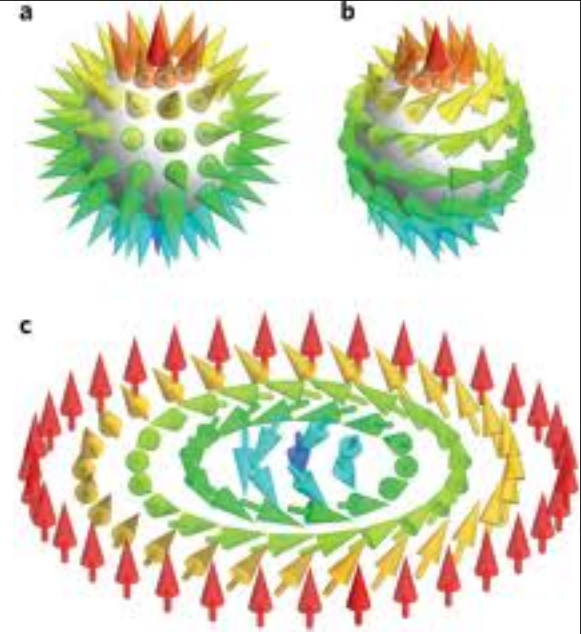
Establish

EQUIVALENCE

between Madarsa and other
education

(Sachar Committee Report page)

Ministry of HRD
[UGC + NIOS]

(سچر کمیٹی رپورٹ)

۱۴۔ مدارس کے سرٹیفیکیٹ و ڈگریوں کا اسکول اور کالجوں کے سرٹیفیکیٹ و ڈگریوں

کے ساتھ تال میل بٹھانے کے لئے میکانزم قائم کیا جائے۔

(وزارت برائے فروغ انسانی وسائل، نیشنل انسٹی ٹیوٹ آف اوپن اسکولنگ اور یوجی سی)

14.

मदरसों की डिग्रियों का स्कूल व कालेजों
की डिग्रियों से समन्वय बनाया जाए

(सच्चर समिति)

(मानव संसाधन विकास मंत्रालय)

[UGC + NIOS]

Give option for

INTEREST-FREE FINANCE

IN BANKING SECTOR

Implement the recommendations of
Planning Commission's
Raghuram Rajan Committee
on financial sector reforms

Planning Commission

۱۵۔ بینکوں کو غیر سودی مالیات کی اجازت دی جائے۔

اس تعلق سے منصوبہ بندی کمیشن کی رگھورام راجن کمیٹی کی سفارشات کو نافذ کیا جائے۔

(پلاننگ کمیشن)

15.

ब्याज मुक्त बैंकिंग का विकल्प

शुरू किया जाए

योजना आयोग की

रघूराम राजन समिति

के सुझावों को लागू किया जाए।

(योजना आयोग)

**Central Urdu Teachers Scheme:
Follow up and get resolved
non-implementation in states**

Ministry of HRD

۱۶۔ ریاستوں میں سینٹرل اردو ٹیچرس اسکیم کے نفاذ کا جائزہ لیا جائے
اور وہاں اسے نافذ کرایا جائے۔
(وزارت برائے فروغ انسانی وسائل)

16.

सेण्ट्रल उर्दू टीचर्स स्कीम

की राज्यों में क्रियान्वन की निगरानी की जाए
और जहां यह योजना क्रियान्वित नहीं हो रही है
वहां उसे क्रियान्वित कराया जाए
(मानव संसाधन विकास मंत्रालय)

Stop waiting for
Election eve

Establish Equal Opportunity Commission

(Modalities finalized by Expert Committee 4 years ago)

(Sachar Committee Report)

Ministry of Minority Affairs

(سچر کمیٹی کی سفارش)

۱۔ مساوی مواقع کمیشن (EOC) کی تشکیل کی جائے۔

(اس کی تفصیلات ماہرین کی کمیٹی چار سال پہلے ہی وضع کر چکی ہے)

(وزارت برائے اقلیتی امور)

समान अवसर आयोग

का गठन किया जाए

इसकी रूप रेखा विशेषज्ञों की समिति
चार साल पहले ही तैयार कर चुकी है

(सच्यर समिति सुझाव)

(अल्पसंख्यक मंत्रालय)

Stop waiting for
Election eve

18

Institute the
Schemes for
Incentives based on Diversity Index

(Modalities finalized by Expert Committee 4 years ago)

(Sachar Committee Report)

Ministry of Minority Affairs

(سچر کمیٹی رپورٹ)

۱۸۔ تنوع پر مبنی مراعات کی اسکیم نافذ کی جائے۔

(اس کی تفصیلات بھی ماہرین کی ایک کمیٹی چار سال پہلے وضع کر چکی ہے)

(وزارت برائے اقلیتی امور)

18.

विविधता पर आधारित छूट योजना

(Scheme for Incentives based on Diversity Index)

लागू की जाए

(सच्चर समिति सुझाव)

इसकी रूप रेखा भी विशेषज्ञों की
समिति चार साल पहले तैयार कर चुकी है

(अल्पसंख्यक मंत्रालय)

Involve Muslim beneficiary groups in planning & oversight of projects

Cabinet Secretariat & Ministry of Minority Affairs

(سچر کمیٹی رپورٹ)

۱۹۔ مسلمانوں کے مفاد کے لئے کی جانے والی منصوبہ بندی

اور اس کی نگرانی کے امور میں استفادہ طلب، مسلم طبقہ کو شامل کیا جائے۔

(کیبنٹ سکرٹری، وزارت برائے اقلیتی امور)

19

मुसलमानों के विकास के लिए बनाई जाने वाली योजनाओं में तथा उनके क्रियान्वन की निगरानी में

**मुस्लिम समुदाय के लाभार्थी वर्ग
को शामिल किया जाए**

(कैबिनेट सचिवालय, अल्पसंख्यक मंत्रालय)

Concentrate on benefiting
The whole Muslim community,
not only a few individuals.

۲۰۔ مسلمانوں میں سے کچھ افراد کو فائدہ پہنچانے کے بجائے
پورے مسلم فرقہ کو مجموعی طور سے مستفید کرنے پر توجہ مرکوز کی جائے۔

20

मुसलमानों में से चयनित व्यक्तियों को
व्यक्तिगत लाभ पहुंचाने के बजाए,
पूरे मुस्लिम समुदाय के
सामूहिक हित
को सुनिश्चित किया जाए

This presentation can also be seen at

www.zakatindia.org

www.icpindia.org

and

www.syedzafarmahmood.in

Thanks to all those sources from where
Photos and other inputs have been taken